

*Щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини
у групі справ «Коваль та інші проти України»*

Одним із зобов'язань України, що випливає з її членства в Раді Європи, є, зокрема, обов'язок забезпечувати належне виконання рішень Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд).

Згідно з пунктом 1 статті 46 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) та статтею 2 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» (далі – Закон України) рішення Європейського суду є обов'язковими для виконання.

Відповідно до Положення про Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2006 року № 784 «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» Уповноважений у справах Європейського суду з прав людини є посадовою особою, на яку покладено повноваження щодо забезпечення представництва України в Європейському суді під час розгляду справ про порушення Конвенції, а також інформування Комітету міністрів Ради Європи (далі – КМ РС) про хід виконання рішень Європейського суду.

Згідно зі статтею 1 вказаного Закону України виконанням рішення Європейського суду є: а) виплата стягувачеві відшкодування та вжиття додаткових заходів індивідуального характеру; б) вжиття заходів загального характеру.

За цими критеріями КМ РС здійснює оцінку виконання державою рішень Європейського суду, виходячи з інформації, наданої державними органами щодо заходів, вжитих на виконання вказаних рішень. Відповідні положення закріплені у Правилах Комітету міністрів Ради Європи щодо контролю за виконанням рішень Європейського суду та умов дружнього врегулювання (від 10 травня 2006 року).

На сьогодні під посиленням наглядом знаходиться група справ «Коваль та інші проти України». У зазначеній групі справ Європейський суд, серед іншого, констатував порушення Україною статті 8 Конвенції у зв'язку із **проведенням**

незаконних обшуків, а також статті 1 Першого протоколу до Конвенції у зв'язку із незаконним вилученням майна заявників.

Востаннє КМ РЄ розглядав стан виконання рішень Європейського суду у цій групі справ на своєму черговому 1398-му засіданні, яке відбулося 09-11 березня 2021 року у м. Страсбург (Французька Республіка). За результатами цього засідання КМ РЄ ухвалив рішення, в якому делегати, зокрема:

«із задоволенням відзначили запровадження в національному законодавстві процесуальних гарантій під час обшуків у приміщеннях адвокатів, таких як обов'язкове попереднє повідомлення Ради адвокатів області та присутність її представника; проте із занепокоєнням зазначили, що на практиці досі надходять повідомлення про порушення цих гарантій; закликали органи влади забезпечити реалізацію положень національного законодавства у сфері адвокатської діяльності та адвокатської тасмниці відповідно до вимог Конвенції;*

наполегливо закликали органи влади проводити подальші заходи з підвищення обізнаності та інституційного розвитку для суддів, органів досудового розслідування та прокурорів з метою забезпечення належного застосування національного законодавства відповідно до вимог Конвенції; також запропонували органам влади надати вичерпну інформацію щодо впливу цих заходів, а також додаткові дані щодо проведення обшуків та виїмок, зокрема підтвердження, що вони відповідають чинним положенням законодавства, та інформацію про частоту надходження відповідних скарг».

Також КМ РЄ було проаналізовано Звіт Національної асоціації адвокатів України про порушення прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності в Україні за 2013-2018 роки та зазначено, що порушення прав адвокатів в Україні в 2013-2018 роках набуло критично загрозливого стану, що свідчить про недотримання в Україні принципу верховенства права. Ризики та погрози адвокатам через їхню професійну діяльність набувають все більшого поширення.

З метою належного звітування КМ РЄ про хід виконання вказаних рішень Європейського суду, **прошу, в межах компетенції:**

- надати інформацію про заходи (тренінги, семінари тощо), які проводились для поліцейських у 2020–2021 роках з метою забезпечення проведення обшуків/тимчасового вилучення майна з дотриманням положень процесуального законодавства, а також проведення обшуків у приміщеннях адвоката.

Зазначену інформацію прошу надати до **18 лютого 2022 року** електронною поштою за адресою: t.zavalko@minjust.gov.ua, а також через систему електронного документообігу (у разі відсутності – поштою).